

Powiat Rybnicki

Prognoza oddziaływania na środowisko do Planu Gospodarki Odpadami dla powiatu rybnickiego na lata 2009-2012

Rybnik, wrzesień 2009

Tytuł:	Prognoza oddziaływania na środowisko do Planu Gospodarki Odpadami dla powiatu rybnickiego na lata 2009-2012
Zamawiający:	Zarząd Powiatu w Rybniku ul. 3 Maja 31 44 – 200 Rybnik
Nadzór realizacyjny w zakresie realizacji obowiązków umownych ze strony Starostwa Powiatowego	mgr inż. Olga Polok
Wykonawca:	IGO Sp. z o. o. ul. Barbary 21 a 40 - 053 Katowice
Nadzór realizacyjny w zakresie realizacji obowiązków umownych ze strony IGO Sp. z o. o. w Katowicach	mgr Katarzyna Maruszczak
Zespół autorski	dr Alicja Aleksandrowicz mgr Katarzyna Kopel
Sfinansowane ze środków:	Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Rybnik, wrzesień 2009

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	4
1. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI	5
2. STAN AKTUALNY GOSPODARKI ODPADAMI, PROGNOZY I GŁÓWNE CELE PLANU GOSPODARKI ODPADAMI	5
3. POWIĄZANIE PLANU GOSPODARKI ODPADAMI DLA POWIATU RYBNICKIEGO Z INNYMI DOKUMENTAMI	12
3.1. POLITYKA EKOLOGICZNA PAŃSTWA W LATACH 2009-2012 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2016.....	12
3.2. KRAJOWY PLAN GOSPODARKI ODPADAMI KPGO 2010	13
3.3. AKTUALIZACJA PLANU GOSPODARKI ODPADAMI DLA WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO	13
4. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	15
5. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	17
6. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY	21
7. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	22
8. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO	23
9. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE I KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO PLANU	26
10. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWAŻAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU, W TYM TAKŻE WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY	26
11. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY LUB INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	27
12. METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO PGO ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZENIA	28
13. INFORMACJA O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	28
14. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	28
15. WYKORZYSTANE MATERIAŁY	29

SPIS TABEL

TABELA 1. PROGNOZY WYTWARZANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH NA TERENIE POWIATU RYBNICKIEGO W LATACH 2009 – 2018 W PODZIALE NA TERENY MIEJSKIE I WIEJSKIE	7
TABELA 2. SKUTKI ŚRODOWISKOWE ODDZIAŁYWANIA PRZEDSIĘWZIĘĆ OKREŚLONYCH W PGO DLA POWIATU RYBNICKIEGO NA POSZCZEGÓLNE ELEMENTY ŚRODOWISKA	24

Wprowadzenie

Opracowanie prognozy oddziaływania na środowisko do projektu Planu Gospodarki Odpadami dla powiatu rybnickiego na lata 2009-2012 wykonano zgodnie z wymaganiami zawartymi w art. 51 Ustawy z dnia 3 października 2008 r., o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227). Zgodnie z zaleceniami ustawy prognoza obejmuje:

1. informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
2. analizę i ocenę istniejącego stanu środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
3. analizę i ocenę stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
4. analizę i ocenę istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
5. analizę i ocenę celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
6. przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wody, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy,
7. rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
8. rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy,
9. informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
10. propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
11. informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
12. streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

Głównym celem opracowania prognozy jest określenie możliwych skutków dla środowiska przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w projekcie Planu Gospodarki Odpadami dla powiatu rybnickiego. Identyfikacja ewentualnych zagrożeń na wczesnym etapie opracowywania dokumentu pozwala na ich uwzględnienie w ostatecznej wersji dokumentu i opracowanie działań kompensacyjnych. Prognoza oddziaływania na środowisko współtworzy ostateczną wersję planu gospodarki odpadami, wspierając proces decyzyjny i procedury konsultacji planu.

1. Informacje o zawartości projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

Projekt Planu Gospodarki Odpadami dla powiatu rybnickiego na lata 2009-2012 został opracowany zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 r. w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami (Dz. U. Nr 66, poz. 620) oraz Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13 marca 2006 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami (Dz. U. Nr 46, poz. 333). Powiatowy plan gospodarki odpadami obejmuje odpady komunalne (powstające na obszarze powiatu oraz przywożone na jego obszar z uwzględnieniem odpadów ulegających biodegradacji i odpadów niebezpiecznych zawartych w odpadach komunalnych) oraz odpady wytwarzane w sektorze gospodarczym.

Projekt Planu Gospodarki Odpadami dla powiatu rybnickiego zawiera:

- ogólną charakterystykę powiatu,
- analizę stanu aktualnego gospodarki odpadami komunalnymi, prognozy, cele, kierunki działań,
- analizę stanu aktualnego gospodarki odpadami z sektora przemysłowego, prognozy, cele, kierunki działań
- proponowany system gospodarki odpadami,
- źródła finansowania systemu,
- harmonogram realizacji działań,
- system monitoringu i oceny realizacji zamierzonych celów,
- wnioski z analizy oddziaływania projektu zaktualizowanego PGO na środowisko.

Przy opracowywaniu projektu PGO dla powiatu rybnickiego na lata 2009-2012 wykorzystano następujące dokumenty opracowane na poziomie krajowym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym:

- Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016,
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami KPGO 2010,
- Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla województwa śląskiego.

2. Stan aktualny gospodarki odpadami, prognozy i główne cele planu gospodarki odpadami

Aktualizowany PGO dla powiatu rybnickiego obejmuje lata 2009-2012 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2018. Analizę stanu aktualnego gospodarki odpadami przedstawiono w podziale na:

- odpady komunalne wraz z odpadami niebezpiecznymi wytwarzanymi w gospodarstwach domowych,
- odpady z sektora gospodarczego.

Odpady komunalne

Stan aktualny

W gminach powiatu rybnickiego zebrano ogółem: 15052,67 Mg w 2007 r. i 15316,3 Mg w 2008 r. odpadów komunalnych. Zorganizowanym odbiorem zmieszanych odpadów komunalnych objęte jest 97% mieszkańców powiatu. Podstawowym sposobem unieszkodliwiania odpadów komunalnych jest ich składowanie.

Na terenie powiatu rybnickiego aktualnie funkcjonuje jedno składowisko odpadów komunalnych w Jankowicach o pojemności 52 000 m³, zarządzane przez Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej w Świerklanach.

Na terenie powiatu prowadzona jest selektywna zbiórka następujących rodzajów odpadów:

- odpady opakowaniowe,
- odpady wielkogabarytowe,

- odpady budowlane,
- odpady niebezpieczne (zużyte baterie oraz zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny).

Odpady ulegające biodegradacji kompostowane są w przydomowych kompostownikach.

W jednej gminie (Świerklany) w 2009 r. rozpoczął działalność Gminny Punkt Zbierania Odpadów Niebezpiecznych (GPZON).

Selektywna zbiórka odpadów opakowaniowych prowadzona jest zarówno w systemie workowym jak i pojemnikowym w zabudowie jednorodzinnej. W zabudowie wielorodzinnej stosuje się system „gniazdowy” z wykorzystaniem pojemników typu „dzwon”.

Zbieranie odpadów wielkogabarytowych odbywa się w sposób akcyjny, natomiast odpadów budowlanych - na indywidualne zgłoszenie.

Selektywna zbiórka odpadów biodegradowalnych prowadzona jest jedynie na terenie nieruchomości i poddawana odzyskowi w procesie przydomowego kompostowania.

System selektywnego zbierania odpadów niebezpiecznych powstających w gospodarstwach domowych funkcjonuje w bardzo ograniczonym zakresie.

Jedynie w gminie Świerklany powstał Gminny Punkt Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych. W pozostałych gminach prowadzi się stałe akcje zbiórki zużytych baterii poprzez placówki oświatowe, we współpracy z organizacją odzysku REBA. Zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego prowadzone są w sposób akcyjny - 2 razy w roku.

Odnośnie instalacji odzysku odpadów komunalnych na terenie powiatu rybnickiego, poza wspomnianym składowiskiem, istnieje sortownia ręczna odpadów zlokalizowana w gminie Czerwonka - Leszczyny.

Osady ściekowe

W powiecie rybnickim funkcjonują trzy oczyszczalnie ścieków: w Czerwionce- Leszczynach: w Suminie oraz w Świerklanach. W latach 2007 i 2008 wytworzono łącznie odpowiednio 1635,3 Mg i 1643,5 Mg osadów ściekowych, które zostały wykorzystane na cele rolnicze i do rekultywacji składowiska.

Prognozowane zmiany wytwarzania odpadów komunalnych

Prognozując zmiany ilości i jakości odpadów komunalnych przyjęto za Krajowym Planem Gospodarki Odpadami 2010 oraz Aktualizacją Planu Gospodarki Odpadami dla województwa śląskiego następujące założenia:

- nie będą następować istotne zmiany składu morfologicznego wytwarzanych odpadów komunalnych,
- wzrost jednostkowego wskaźnika wytwarzania odpadów będzie na poziomie 5% w okresach 5-letnich,
- wzrost poziomu selektywnego zbierania odpadów z obecnych 4,5% (w stosunku do całości wytwarzanych odpadów) do 10% w 2010 r. i 20% w 2018 r. spowoduje zmiany ilości i składu odpadów niesegregowanych: zmniejszy się w nich głównie zawartość papieru, tworzyw, szkła i metali,
- ilość pozostałych odpadów komunalnych będzie rosła średnio o 5% w okresach 5-letnich (1% w skali roku).

Prognozowaną wg metodyki zastosowanej w KPGO 2010 ilość poszczególnych strumieni odpadów komunalnych wytworzonych w powiecie rybnickim dla terenów miejskich i wiejskich w latach 2009 - 2018 przedstawiono w tabeli 1.

Tabela 1. Prognozy wytwarzania odpadów komunalnych na terenie powiatu rybnickiego w latach 2009 – 2018 w podziale na tereny miejskie i wiejskie

Lp.	Nazwa strumienia odpadów	2009		2010		2011		2012		2013		2015		2018	
		tereny miejskie	tereny wiejskie	tereny miejskie	tereny wiejskie	tereny miejskie	tereny wiejskie	tereny miejskie	tereny wiejskie	tereny miejskie	tereny wiejskie	tereny miejskie	tereny wiejskie	tereny miejskie	tereny wiejskie
1.	Odpady z gospodarstw domowych i obiektów infrastruktury, w tym:	9357,3	7982,8	9417,0	8104,4	9446,7	8197,1	9476,0	8287,4	9515,0	8382,7	9586,2	8545,7	9693,1	8765,0
1.1.	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	3087,9	1436,9	3107,6	1458,8	3117,4	1475,5	3127,1	1491,7	3140,0	1508,9	3163,4	1538,2	3198,7	1577,7
1.2.	Odpady zielone	187,1	319,3	188,3	324,2	188,9	327,9	189,5	331,5	190,3	335,3	191,7	341,8	193,9	350,6
1.3.	Papier i tektura	1871,5	957,9	1883,4	972,5	1889,3	983,7	1895,2	994,5	1903,0	1005,9	1917,2	1025,5	1938,6	1051,8
1.4.	Odpady wielomateriałowe	374,3	239,5	376,7	243,1	377,9	245,9	379,0	248,6	380,6	251,5	383,4	256,4	387,7	263,0
1.5.	Tworzywa sztuczne	1310,0	957,9	1318,4	972,5	1322,5	983,7	1326,6	994,5	1332,1	1005,9	1342,1	1025,5	1357,0	1051,8
1.6.	Szkoło	748,6	638,6	753,4	648,3	755,7	655,8	758,1	663,0	761,2	670,6	766,9	683,7	775,5	701,2
1.7.	Metal	467,9	399,1	470,9	405,2	472,3	409,9	473,8	414,4	475,8	419,1	479,3	427,3	484,7	438,3
1.8.	Odzież, tekstylia	93,6	79,8	94,2	81,0	94,5	82,0	94,8	82,9	95,2	83,8	95,9	85,5	96,9	87,7
1.9.	Drewno	187,1	159,7	188,3	162,1	188,9	163,9	189,5	165,7	190,3	167,7	191,7	170,9	193,9	175,3
1.10	Odpady niebezpieczne	93,57	79,83	94,17	81,04	94,47	81,97	94,76	82,87	95,2	83,8	95,86	85,46	96,93	87,65
1.11	Odpady mineralne, w tym frakcja popiołowa	935,7	2714,1	941,7	2755,5	944,7	2787,0	947,6	2817,7	951,5	2850,1	958,6	2905,5	969,3	2980,1
2.	Odpady zielone z ogrodów i parków	337,5	137,6	335,8	138,0	334,2	138,3	332,6	138,6	331,0	138,8	327,9	139,0	323,3	138,8
3.	Odpady z targowisk	84,4	137,6	84,0	138,0	83,6	138,3	83,2	138,6	82,8	138,8	82,0	139,0	80,8	138,8
4.	Odpady z czyszczenia ulic i placów	210,9	100,9	223,9	105,8	250,7	110,6	263,3	115,5	220,7	120,3	218,6	129,7	215,5	143,4
5.	Odpady wielkogabarytowe	424,7	467,7	428,2	469,1	428,9	470,2	429,6	480,4	427,6	481,1	429,0	486,4	428,3	490,3
RAZEM:		10414,7	8826,4	10488,9	8104,4	10544,0	9054,6	10584,7	9160,5	10577,1	9261,7	10643,8	9439,7	10741,1	9676,2

Gminy poprzez podmioty prowadzące działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych, które są obowiązane do selektywnego ich odbierania oraz do ograniczania ilości odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania, zapewnią warunki funkcjonowania systemu selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych tak, aby było możliwe ograniczenie składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (tereny miejskie). Gminy wydając zezwolenia na odbiór odpadów od właścicieli nieruchomości poprzez określenie szczegółowych zasad odbioru i postępowania, zobowiązują przedsiębiorców do odbierania także wszystkich odpadów zebranych selektywnie, w tym powstających w gospodarstwach domowych, odpadów wielkogabarytowych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, odpadów budowlanych z remontów, odpadów zielonych z pielęgnacji ogrodów oraz odpadów niebezpiecznych.

Zakłada się następujące systemy zbierania odpadów komunalnych na terenach gmin:

- zbieranie odpadów zmieszanych,
- selektywna zbiórka opakowań i surowców wtórnych,
- selektywna zbiórka odpadów ulegających biodegradacji (tereny miejskie),
- selektywna zbiórka odpadów wielkogabarytowych,
- selektywna zbiórka zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- selektywna zbiórka odpadów niebezpiecznych,
- selektywna zbiórka odpadów budowlanych.

Gminy powiatu rybnickiego prowadzić będą docelowo system zbierania odpadów komunalnych z uwzględnieniem wszystkich elementów, w szczególności rozwój i podniesienie efektywności istniejących systemów tj.: selektywna zbiórka odpadów opakowaniowych, odpadów wielkogabarytowych, budowlanych, niebezpiecznych i ulegających biodegradacji (na terenach miejskich). Zebrane odpady niebezpieczne trafiać będą do Gminnych Punktów Zbierania Odpadów Niebezpiecznych (GPZON-ów). Odzysk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych odbywać się będzie dla poszczególnych gmin powiatu rybnickiego w obiektach zlokalizowanych najbliżej na terenie województwa śląskiego. Podstawowym założeniem KPGO w zakresie funkcjonowania gospodarki odpadami komunalnymi jest system rozwiązań regionalnych, w których są uwzględnione wszystkie niezbędne elementy tej gospodarki w danych warunkach lokalnych. Regionalne zakłady zagospodarowania odpadów winny mieć przepustowość wystarczającą do przetworzenia odpadów z obszarów zamieszkałych przez co najmniej 150 tys. mieszkańców. Zgodnie z zapisem w KPGO 2010 i w Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla województwa śląskiego zostały określone regiony (zespoły gmin), w których prowadzona będzie wspólna gospodarka odpadami komunalnymi, a także funkcjonować będą regionalne obiekty. W każdym z regionów zapewniona zostanie odpowiednia przepustowość instalacji do przetwarzania odpadów, które winny zapewnić:

- wymagania prawne redukcji składowania odpadów ulegających biodegradacji,
- przygotowanie odpadów z selektywnego zbierania do gospodarczego wykorzystania (sortownie do podczyszczania zebranych selektywnie odpadów),
- demontaż i odzysk odpadów wielkogabarytowych.

Zaleca się, by w poszczególnych regionach, w których wytwarzanych jest rocznie powyżej 120 tys. Mg odpadów komunalnych preferowaną technologią było termiczne przekształcanie odpadów. W sortowniach zaleca się wydzielenie w czasie mechanicznego przerobu - frakcji wysokoenergetycznych, które będą poddawane dalszemu przerobowi w instalacji do produkcji paliwa z odpadów. Gminy powiatu rybnickiego należą do Regionu 5. Wśród gmin wchodzących w skład omawianego regionu wchodzi: Czerwionka-Leszczyny, Gierałtówice, Godów, Jastrzębie-Zdrój, Jejkowice, Knurów, Markłowice, Mszana, Pilchowice, Radlin, Rybnik, Rydułtowy, Świerklany, Wodzisław Śląski, Żory.

Przyjęte cele w gospodarce odpadami

Odpady komunalne

Nadrzędnym celem w zakresie gospodarki odpadami jest stworzenie w województwie śląskim zintegrowanego systemu gospodarki odpadami, zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju oraz określenie koniecznych do realizacji zadań na różnych poziomach administracyjnych.

Zgodnie z Krajowym Planem Gospodarki Odpadami (KPGO 2010) oraz Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2020 przyjęto następujące cele główne:

- minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów w stosunku do tempa wzrostu gospodarczego województwa,
- zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności wdrożenie systemu odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska,
- prowadzenie, zgodnie z wymaganiami ochrony środowiska i normami europejskimi, systemu odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
- zmniejszenie ilości wszystkich odpadów kierowanych na składowiska odpadów, w tym w szczególności odpadów ulegających biodegradacji, wielkogabarytowych i niebezpiecznych,
- wyeliminowanie procedur nielegalnego składowania i zagospodarowania odpadów,
- optymalne wykorzystanie pojemności istniejących składowisk spełniających wymagania w celu maksymalnego wydłużenia okresu ich eksploatacji,
- zapewnienie niezbędnej ilości instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
- zapewnienie wiarygodnego i obszernego monitoringu pozwalającego na diagnozowanie potrzeb w zakresie gospodarowania odpadami w województwie,
- zwiększenie działań kontrolnych i skuteczna egzekucja prawa.

Dla poszczególnych grup odpadów (tj. odpadów komunalnych, odpadów niebezpiecznych i odpadów innych niż niebezpieczne) sformułowano cele szczegółowe, które przedstawiono poniżej.

Cele krótkookresowe na lata 2009 – 2012:

- objęcie wszystkich mieszkańców powiatu rybnickiego umowami na odbieranie odpadów komunalnych,
- zapewnienie wszystkim mieszkańcom powiatu rybnickiego możliwości selektywnego zbierania odpadów,
- ograniczenie składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji do dnia 31 grudnia 2010 r. do poziomu 75% wagowo tych odpadów w stosunku do ich ilości wytwarzanych w 1995 r.,
- uzyskanie znaczących efektów w selektywnym zbieraniu odpadów w 2010 r.:
 - niebezpiecznych do poziomu 50% ich ilości zawartych w strumieniu odpadów komunalnych,
 - wielkogabarytowych, w tym wyrobów AGD i elektronicznych, do poziomu 40% ich ilości zawartych w strumieniu odpadów komunalnych,
 - przydatnych do recyklingu, w tym odpadów opakowaniowych, wchodzących w strumień odpadów komunalnych do poziomu 10% ich ilości zawartych w strumieniu odpadów komunalnych,
 - remontowo - budowlanych ze strumienia odpadów komunalnych do poziomu 50%,
- zmniejszenie ilości składowanych odpadów komunalnych w 2010 r. do poziomu 85% w stosunku do ilości odpadów wytwarzanych,
- utworzenie organizacyjnych struktur ponadgminnych zarządzających gospodarką odpadami komunalnymi w ramach regionalnych systemów,
- wdrożenie i rozwój innych niż składowanie technologii zagospodarowania odpadów, w tym technologii biologicznego i termicznego przekształcania,
- podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa.

Cele długookresowe na lata 2013 – 2018:

- ograniczenie składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji do poziomu 50% tych odpadów w 2013 r. i 35% w roku 2020 w stosunku do ich ilości wytwarzanych w 1995 r.
- dalszy wzrost efektów selektywnego zbierania odpadów niebezpiecznych:
 - w 2015 r. do poziomu 80% ich ilości zawartych w strumieniu zmieszanych odpadów komunalnych, w 2018 r. do poziomu 90% ich ilości zawartych w strumieniu zmieszanych odpadów komunalnych,
- dalszy wzrost efektów selektywnego zbierania odpadów wielkogabarytowych w tym wyrobów AGD i sprzętu elektronicznego do poziomu:
 - 70 % ich ilości zawartych w strumieniu odpadów komunalnych w 2015 r.,
 - 90% ich ilości zawartych w strumieniu odpadów komunalnych w 2018 r.,
- dalszy wzrost efektów selektywnego zbierania odpadów przydatnych do recyklingu, w tym odpadów opakowaniowych wchodzących w strumień odpadów komunalnych do poziomu:
 - 15% ich ilości zawartych w strumieniu odpadów komunalnych w 2015 r.,
 - 20% ich ilości zawartych w strumieniu odpadów komunalnych w 2018 r.,
- wzrost efektów selektywnego zbierania odpadów budowlano - remontowych wchodzących w strumień odpadów komunalnych do poziomu 80%,
- zapewnienie w maksymalnym stopniu przetwarzania odpadów metodami biologicznymi i termicznymi poprzez wdrożenie regionalnych, kompleksowych rozwiązań, zmniejszenie ilości składowanych odpadów komunalnych do poziomu 60% w stosunku do ilości odpadów wytwarzanych.

Odpady powstające w sektorze gospodarczym

W 2007 r. w powiecie rybnickim wytworzono ogółem około 281 590,12 Mg odpadów w tym 390,75 Mg odpadów niebezpiecznych. W 2008 r. ilość ta zwiększyła się do około 323 683,01 Mg w tym 291,70 Mg odpadów niebezpiecznych. Najwięcej odpadów z sektora gospodarczego wytworzono w gminie Czerwionka – Leszczyny.

Największymi wytwórcami odpadów w latach 2007 - 2008 (powyżej 1 tys. Mg) były następujące zakłady:

- POLHO Sp. z o.o., Czerwionka – Leszczyny, ul. Przemysłowa 12,
- CETUS – Energetyka Gazowa S. z o.o., Świerklany, ul. Spacerowa 2,
- CLASSEN – POL S. A., Lyski, ul. Wyzwolenia,
- Zakład Odsalania „Dębieńsko” Sp. z o.o., Czerwionka, ul. Młyńska 24,
- Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o., Czerwionka – Leszczyny, ul. Nowy Dwór 20,
- Zakład Z -1 „Dębieńsko”, Czerwionka – Leszczyny, ul. 3 – go Maja,
- „SILMET” Sp. J., Czerwionka – Leszczyny, ul. Główna 15,
- „SILMET” Sp. J., Jankowice, ul. Sportowa 2,
- „BECKER – WARKOP” Sp. z o.o., Świerklany, ul. Przemysłowa 11.

W ogólnej masie wytwarzanych odpadów dominują odpady z fizycznej i chemicznej przeróbki rud oraz innych kopalin (grupa 01).

Odpady niebezpieczne

W 2007 r. wytworzono 390,75 Mg odpadów niebezpiecznych, natomiast w 2008 r. 291,70 Mg. Odpady niebezpieczne stanowiły w 2007 r. 0,10% ogólnej ilości odpadów powstających w sektorze gospodarczym, natomiast w 2008 r. ilość ta zmniejszyła się do 0,09%. Wytworzone odpady pochodziły głównie z grupy 05 (odpady z przeróbki ropy naftowej, oczyszczania gazu ziemnego oraz pirolitycznej przeróbki węgla) i były to kwaśne smoły (2007 r. – 58,10 Mg; 2008 r. – 52,40 Mg) oraz inne smoły (2007 r. – 193,90 Mg; 2008 r. – 153,40 Mg).

Rodzaje i ilości odpadów poddawanych poszczególnym procesom odzysku i unieszkodliwiania

Większość wytworzonych odpadów została poddana procesom odzysku lub unieszkodliwiania.

W instalacjach funkcjonujących na terenie powiatu rybnickiego odzyskowi poddano w 2007 r. ogółem ok. 3 438 309,11 Mg odpadów, a w 2008 r. – 2 743 052,41 Mg. Wśród odpadów poddawanych odzyskowi na terenie powiatu rybnickiego dominują (2007 r. – 99,56%; 2008 r. – 95,85%) odpady związane z przemysłem wydobywczym klasyfikowane w grupie 01. Wynika to ze specyfiki przemysłowania powiatu oraz z produkcją prowadzoną w latach ubiegłych (hałdy odpadów pokopalnianych). Najwięcej odpadów z tej grupy odzyskano w instalacji ZOWER Sp. z o.o. zlokalizowanej na terenie gminy Czerwionka – Leszczyny.

Najwięcej odpadów zostało wykorzystanych w procesie R 14 – Inne działania polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub części (2007 r. – 95,34% ogólnej ilości odpadów poddanych odzyskowi; 2008 r. – 93,93%).

Odpady niebezpieczne poddane procesom odzysku stanowiły w 2007 r. ok. 0,007% ogólnej ilości odpadów poddanych odzyskowi, a w 2008 r. – ok. 0,008%. Procesom odzysku poddano kwaśne smoły (kod odpadu 05 06 01*), inne smoły (kod odpadu 05 06 03*), zużyte organiczne chemikalia zawierające substancje niebezpieczne (kod odpadu 16 05 08*) oraz szlamy zawierające substancje niebezpieczne z biologicznego oczyszczania ścieków przemysłowych (kod odpadu 19 08 11*).

W sektorze gospodarczym należy dążyć do minimalizacji powstawania odpadów, utrzymywać wysoki poziom odzysku odpadów i stosować najlepsze dostępne techniki i technologie w zakresie ich odzysku lub unieszkodliwiania. Priorytetem powinno stać się ograniczenie ilości odpadów kierowanych na składowiska. Natomiast odpady niebezpieczne powinny być zbierane selektywnie i przekazywane do odzysku lub unieszkodliwiania podmiotom posiadającym stosowne decyzje.

Na skutek demontażu i usuwania wyrobów zawierających azbest prognozuje się wzrost ilości powstających odpadów. Należy prowadzić monitoring prawidłowego postępowanie z odpadami zawierającymi azbest, szczególnie obejmujący indywidualnych posiadaczy i firmy zajmujące się demontażem.

Cele w zakresie gospodarki odpadami wytwarzanymi w sektorze gospodarczym

Cele krótkookresowe na lata 2009 – 2012:

- Minimalizowanie ilości wytwarzanych odpadów.
- Odzysk wytworzonych odpadów.
- Odzysk odpadów nagromadzonych na hałdach pokopalnianych.
- Unieszkodliwienie wytworzonych odpadów, których nie udało się odzyskać.

Cele długookresowe na lata 2013 – 2018:

- Kontynuowanie minimalizowania ilości wytwarzanych odpadów.
- Kontynuowanie odzysku odpadów już wytworzonych lub ich unieszkodliwienie, jeżeli nie udało poddać się ich procesowi odzysku.

Podstawą właściwego systemu oceny realizacji zaktualizowanego Planu jest dobry system sprawozdawczości, oparty na wskaźnikach (miernikach) stanu środowiska i zmiany wpływu na środowisko, a także na wskaźnikach świadomości społecznej. W oparciu o analizę zaproponowanych w Planie wskaźników możliwa będzie ocena efektywności realizacji Planu Gospodarki Odpadami, a w oparciu o tę ocenę następną aktualizacją planu. Ustawa o odpadach wymaga, aby plany gospodarki odpadami aktualizowane były nie rzadziej niż raz na 4 lata, a co 2 lata organ wykonawczy powiatu przygotowuje sprawozdanie z realizacji planu gospodarki odpadami i przedkłada je Radzie Powiatu.

3. Powiązanie planu gospodarki odpadami dla powiatu rybnickiego z innymi dokumentami

Gospodarka odpadami w krajach Unii Europejskiej regulowana jest głównie przez dyrektywy, z których ostatnią jest dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE uchylająca do 12 grudnia 2010 roku dyrektywy: 2006/12/WE, 91/689/EWG, oraz wprowadzająca do tego czasu zmiany w tych dyrektywach. Szczegółowe dyrektywy dotyczą m.in.:

- gospodarki odpadami (2006/12/WE),
- gospodarki odpadami z przemysłu wydobywczego (2006/21/WE),
- odpadów niebezpiecznych (91/689/EWG),
- składowania odpadów (1999/31/WE),
- spalania odpadów (2000/76/WE),
- opakowań i odpadów opakowaniowych (94/62/WE),
- zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (2002/96/WE),
- baterii i akumulatorów (2006/66/WE),
- pojazdów wycofanych z eksploatacji (2000/53/WE).

Z dyrektyw tych wynikają liczne zobowiązania dla Polski, jako członka UE, z których najważniejsze to:

- osiągnięcie w 2014 r. odzysku min. 60% i recyklingu 55% odpadów opakowaniowych,
- osiągnięcie w 2010 r. odzysku co najmniej 25% masy odpadów biodegradowalnych, wytworzonych w 1995 r. tak, aby nie trafiły na składowiska; a w 2013 r. - odzysku 50% tych odpadów,
- zebranie w 2012 r. 25% zużytych baterii i akumulatorów, a w 2016 r. 45% tych odpadów.

Ponadto tym w Traktacie Akcesyjnym Polska została zobowiązana do zamknięcia do 2012 r. wszystkich wysypisk, które nie spełniają wymagań dyrektywy 99/31/WE.

3.1. Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016

W oparciu o przedstawione wyżej dyrektywy UE (które zostały już wprowadzone do ustawodawstwa polskiego poza dyrektywą dotyczącą baterii i akumulatorów) w ramach opracowywania nowej polityki ekologicznej państwa w zakresie gospodarki odpadami sformułowano cele średniookresowe do roku 2016 oraz określono kierunki działań w latach 2009-2012. Celami średniookresowymi w zakresie gospodarki odpadami są:

- utrzymanie tendencji oddzielenia ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju (mniej odpadów na jednostkę produktów, mniej opakowań, dłuższe okresy życia produktów itp.),
- znaczne zwiększenie odzysku energii z odpadów komunalnych w sposób bezpieczny dla środowiska,
- zamknięcie wszystkich składowisk, które nie spełniają standardów UE i ich rekultywacja,
- sporządzenie spisu zamkniętych oraz opuszczonych składowisk odpadów wydobywczych, wraz z identyfikacją obiektów wpływających znacząco na środowisko (obowiązek wynikający z dyrektywy 2006/21/WE oraz ustawy z dnia 10 lipca 2008 r. o odpadach wydobywczych (Dz. U. Nr 138, poz. 865),
- eliminacja kierowania na składowiska zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zużytych baterii i akumulatorów,
- pełne zorganizowanie krajowego systemu zbierania wraków samochodów i demontaż pojazdów wycofanych z eksploatacji,
- takie zorganizowanie systemu preselekcji sortowania i odzysku odpadów komunalnych, aby na składowiska nie trafiało ich więcej niż 50% w stosunku do odpadów wytworzonych w gospodarstwach domowych.

Aby osiągnąć przedstawione cele konieczne jest w latach 2009-2012:

- zorganizowanie banku danych o odpadach (do końca 2009 r.),

- reforma obecnego systemu zbierania i odzysku odpadów komunalnych w gminach, dająca władzom samorządowym znacznie większe uprawnienia w zarządzaniu i kontrolowaniu systemu (do końca 2009 r.),
- zwiększenie stawek opłat za składowanie odpadów zmieszanych biodegradowalnych oraz odpadów, które można poddać procesom odzysku,
- finansowe wspieranie przez fundusze ekologiczne inwestycji dotyczących odzysku i recyklingu odpadów, a także wspieranie wdrożeń nowych technologii w tym zakresie,
- dostosowanie składowisk odpadów do standardów UE (do końca 2009 r.),
- wprowadzenie rozwiązań poprawiających skuteczność systemu recyklingu wyeksploatowanych pojazdów,
- finansowe wspieranie przez fundusze ekologiczne modernizacji technologii prowadzących do zmniejszenia ilości odpadów na jednostkę produkcji (technologie małoodpadowe),
- realizacja projektów dotyczących redukcji ilości składowanych odpadów komunalnych i zwiększenia udziału odpadów komunalnych poddawanych odzyskowi i unieszkodliwieniu wspieranych dotacjami Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko”,
- intensyfikacja edukacji ekologicznej promującej minimalizację powstawania odpadów (np. opakowań, toreb foliowych) i ich preselekcję w gospodarstwach domowych,
- wzmocnienie przez Inspekcję Ochrony Środowiska kontroli podmiotów odbierających odpady od wytwórców oraz podmiotów posiadających instalacje do odzyskiwania i unieszkodliwiania odpadów,
- dokończenie akcji likwidacji mogilników, zawierających przeterminowane środki ochrony roślin i inne odpady niebezpieczne oraz akcji eliminacji PCB z transformatorów i kondensatorów (do końca 2010 r.).

3.2. Krajowy Plan Gospodarki Odpadami KPGO 2010

Główne cele krajowej gospodarki odpadami zostały określone w KPGO 2010 uchwalonym 2006 roku przez Radę Ministrów. Zgodnie z tym dokumentem ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2006 r. Nr 90, poz. 946, główne cele gospodarki odpadami są następujące:

- utrzymanie tendencji oddzielenia wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju wyrażonego w PKB,
- zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska,
- zmniejszenie ilości wszystkich odpadów kierowanych na składowiska odpadów,
- zamknięcie do końca 2009 r. wszystkich krajowych składowisk niespełniających wymagań technicznych,
- wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów,
- stworzenie kompleksowej bazy danych o wprowadzanych na rynek produktach i gospodarce odpadami w Polsce.

3.3. Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami dla województwa śląskiego

W aktualizowanym zgodnie z Ustawą o odpadach Planem Gospodarki Odpadami dla województwa śląskiego określono cel nadrzędny w zakresie gospodarki odpadami jako „stworzenie w województwie śląskim zintegrowanego systemu gospodarki odpadami, zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju oraz określenie koniecznych do realizacji zadań na różnych poziomach administracyjnych”.

W planie wojewódzkim zgodnie z Krajowym Planem Gospodarki Odpadami (KPGO 2010) oraz Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2020, przyjęto następujące cele główne:

- minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów w stosunku do tempa wzrostu gospodarczego województwa,

- zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska,
- prowadzenie zgodnie z wymaganiami ochrony środowiska i normami europejskimi systemu odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
- zmniejszenie ilości wszystkich odpadów kierowanych na składowiska odpadów, w tym w szczególności odpadów biodegradowalnych, wielkogabarytowych i niebezpiecznych,
- zamknięcie do końca 2009 r. wszystkich składowisk, które nie spełniają odpowiednich przepisów,
- wyeliminowanie procedur nielegalnego składowania i zagospodarowania odpadów oraz procedury turystyki odpadowej,
- optymalne wykorzystanie pojemności istniejących składowisk w celu maksymalnego wydłużenia okresu ich eksploatacji,
- zapewnienie niezbędnej ilości instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
- zapewnienie wiarygodnego i obszernego monitoringu pozwalającego na diagnozowanie potrzeb w zakresie gospodarowania odpadami w województwie,
- zwiększenie działań kontrolnych i skuteczna egzekucja prawa.

Poniżej przedstawiono cele krótkoterminowe do roku 2010 i długoterminowe na lata 2011-2018 określone w wojewódzkim planie gospodarki odpadami. Zgodnie z opracowaniem są one następujące:

Cele krótkoterminowe do roku 2010:

- objęcie wszystkich mieszkańców województwa umowami na odbiór odpadów komunalnych,
- zapewnienie wszystkim mieszkańcom województwa możliwości selektywnego zbierania odpadów,
- ograniczenie składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji do poziomu 75% wagowo tych odpadów w stosunku do ich ilości wytwarzanych w 1995 r.,
- uzyskanie znaczących efektów w selektywnym zbieraniu odpadów:
 - niebezpiecznych zawartych w strumieniu odpadów komunalnych,
 - wielkogabarytowych w tym wyrobów AGD i elektronicznego,
 - przydatnych do recyklingu w tym odpadów opakowaniowych wchodzących w strumień odpadów komunalnych,
 - remontowo-budowlanych ze strumienia odpadów budowlanych,
- ostateczne uporządkowanie składowisk innych niż niebezpieczne i obojętne w tym zamknięcie składowisk nie spełniających wymogów Dyrektywy 1999/31/WE oraz nie posiadających pozwolenia zintegrowanego,
- zmniejszenie ilości składowanych odpadów komunalnych do poziomu 86% w stosunku do ilości odpadów wytwarzanych,
- utworzenie organizacyjnych struktur ponadgminnych, zarządzających gospodarką odpadami komunalnymi w ramach regionalnych systemów,
- wdrożenie i rozwój innych niż składowanie technologii zagospodarowania odpadów w tym technologii biologicznego i termicznego przekształcania,
- podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa.

Cele długoterminowe do roku 2018:

- ograniczenie składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji do poziomu 50% tych odpadów w 2013 r. i 35% w roku 2020 w stosunku do ich ilości wytwarzanych w 1995 r.,
- dalszy wzrost efektów selektywnego zbierania odpadów:
 - niebezpiecznych,
 - wielkogabarytowych,
 - nadających się do recyklingu,

- budowlano-remontowych,
- zapewnienie w maksymalnym stopniu przetwarzania odpadów metodami biologicznymi i termicznymi poprzez wdrożenie regionalnych, kompleksowych rozwiązań,
- zmniejszenie ilości składowanych odpadów komunalnych do poziomu 60% w stosunku do ilości odpadów wytwarzanych.

Odnośnie odpadów niebezpiecznych przechodzących do strumienia odpadów komunalnych w projekcie zaktualizowanego Planu Gospodarki Odpadami dla województwa śląskiego określono następujące cele:

- wzrost efektywności systemu zbierania odpadów niebezpiecznych ze źródeł rozproszonych, głównie z sektora małych i średnich przedsiębiorstw,
- minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów niebezpiecznych,
- sukcesywne zwiększanie udziału odpadów niebezpiecznych poddanych procesom odzysku i procesom unieszkodliwiania,
- edukacja ekologiczna wytwórców odpadów niebezpiecznych w zakresie zagrożeń wynikających z niekontrolowanego przedostawania się odpadów niebezpiecznych do środowiska,
- rozwój i wzrost efektywności systemu gromadzenia i unieszkodliwiania urządzeń zawierających substancje CFCs i zapobieganie wypuszczaniu tych substancji do powietrza.

Odpady niebezpieczne powinny być wydzielane ze strumienia pozostałych odpadów „u źródła”. Niezbędnym elementem systemu gospodarki odpadami niebezpiecznymi są punkty zbierania odpadów niebezpiecznych, w których przyjmowane będą m.in. oleje odpadowe, zużyte baterie i akumulatory prądenośne, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, farby, lakiery, środki ochrony roślin itp.

W przypadku niektórych rodzajów odpadów niebezpiecznych możliwe jest również wykorzystanie innych miejsc zbierania tj.: apteki (przeterminowane leki), punkty serwisowe (oleje odpadowe, zużyte baterie i akumulatory prądenośne) oraz sklepy (zużyte baterie i akumulatory prądenośne, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny).

Odpady niebezpieczne zebrane w punktach i innych miejscach zbierania powinny być kierowane, z wykorzystaniem specjalistycznego transportu, do instalacji przetwarzania, instalacji odzysku i innych niż recykling procesów odzysku oraz do instalacji unieszkodliwiania.

Analiza założonych celów i proponowanych działań zawartych w projekcie Planu Gospodarki Odpadami dla powiatu rybnickiego oraz porównanie ich z celami zawartymi w Polityce Ekologicznej Państwa, Krajowym Planie Gospodarki Odpadami 2010 oraz zaktualizowanym Planie Gospodarki Odpadami dla województwa śląskiego pozwalają stwierdzić, że:

- nie pozostają one w sprzeczności z żadnym z wymienionych dokumentów,
- ich konsekwentna realizacja pozwoli na osiągnięcie celów założonych na wyższym poziomie administracyjnym – powiatowym, wojewódzkim i krajowym.

4. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Negatywne oddziaływanie na środowisko wywołane odpadami wynika z deponowania ich w środowisku. Najbardziej niekorzystny wpływ wywierają odpady składowane w środowisku bez żadnych zabezpieczeń na przypadkowych lokalizacjach, czyli tzw. „dzikie składowiska”. Wszystkie zanieczyszczenia wymywane z odpadów powodują skażenie gleby oraz wód powierzchniowych i podziemnych. Równocześnie zachodzące w odpadach reakcje ich rozkładu powodują zanieczyszczenie powietrza, w tym uciążliwymi substancjami odorowymi i skażeniami bakteryjnymi. Na terenie powiatu występuje 10 „dzikich” składowisk (8- w gminie Czerwionka-Leszczyny, 2- w gminie Świerklany), które są okresowo likwidowane.

Powstawanie „dzikich składowisk” wynika z niskiej świadomości ekologicznej miejscowej społeczności i braku objęcia 100% mieszkańców wywozem odpadów.

Poza bezpośrednim oddziaływaniem na środowisko a pośrednim na zdrowie ludzi „dzikich składowisk”, również nieprawidłowo prowadzona gospodarka odpadami powoduje negatywne skutki. Nieprawidłowo prowadzona gospodarka odpadami komunalnymi to:

- niskie wyniki selektywnej zbiórki odpadów o charakterze surowców wtórnych, które pociągają za sobą szybkie wyczerpywanie się pojemności składowisk oraz utratę wartości surowcowych odpadów kierowanych na składowiska,
- brak selektywnej zbiórki odpadów biodegradowalnych i ich deponowanie na składowiskach wywołuje wytwarzanie dużych ilości odorów, aerozoli zawierających bakterie oraz gazu wysypiskowego, zanieczyszczających powietrze w strefie oddziaływania składowiska oraz pogorszenie składu chemicznego odcieków ze składowiska,
- brak selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych powstających w gospodarstwach domowych i przenikanie ich do odpadów komunalnych, kierowanych na składowisko powoduje pojawienie się metali ciężkich i innych zanieczyszczeń chemicznych w odciekach ze składowiska.

Ze względu na powyższe negatywne skutki niezbędne jest usprawnienie selektywnej zbiórki odpadów u źródła, gdyż ułatwia ona w sposób zdecydowany zarówno odzysk jak i recykling odpadów. W świetle powyższych faktów niezbędne jest ograniczenie składowania odpadów komunalnych, które aktualnie stanowi aż 97% powstających w powiecie.

Oдноśnie odpadów z sektora gospodarczego to w powiecie rybnickim dominują odpady z przemysłu wydobywczego ze względu na specyfikę uprzemysłowienia terenu (lokalizacje kopalń Rybnickiego Okręgu Węglowego). Odpady te w bardzo wysokim procencie tj. 99,56% w 2007 r. i 95,85% w 2008 r. są poddawane procesowi odzysku - odzysk z odpadów kopalnianych węgla i kruszywa oraz użyciu pozostałości do rewitalizacji terenów zdegradowanych. Odpady wydobywcze stanowią 80-90% odpadów powstających na terenie powiatu. Pozostałe odpady to głównie:

- odpady należące do grupy 03- trociny, wióry, ścinki, drewno, płyta wiórowa i fornir,
- ustabilizowane osady ściekowe,
- żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów.

Odpady te są w znacznym stopniu wykorzystywane gospodarczo.

Gospodarka odpadami z sektora gospodarczego należy do zadań własnych wytwórców. Nie mają oni narzuconych sposobów zagospodarowania odpadów, jednak metody te muszą być zgodne z obowiązującymi przepisami prawa. Prawa te powinny być skutecznie egzekwowane zarówno przez organy jednostek samorządowych szczebla powiatowego jak i jednostki kontrolno-inspekcyjne. Odpady poprodukcyjne z sektora gospodarczego są w jurysdykcji Starosty, który wydaje zezwolenia na ich wytwarzanie, sposób zagospodarowania oraz powinien sprawować nadzór nad realizacją wydanych pozwoleń.

Duże znaczenie dla ochrony środowiska odgrywa gospodarka odpadami niebezpiecznymi, które nie powstają w znaczących ilościach, ale ich przenikanie do środowiska powoduje jego znaczne obciążenie wskutek bardzo uciążliwych zanieczyszczeń. Do grupy tej należą następujące odpady:

- oleje odpadowe,
- zużyte baterie i akumulatory,
- odpady zawierające PCB,
- pojazdy wycofane z eksploatacji,
- zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne,
- odpady zawierające azbest,
- przeterminowane środki ochrony roślin,
- odpady medyczne i weterynaryjne.

Brak podjęcia działań mających na celu ciągłe porządkowanie gospodarki odpadami będzie powodować zagrożenia dla środowiska, które będą oddziaływać negatywnie na zdrowie ludzi zamieszkujących przedmiotowe tereny.

5. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Charakterystykę środowiska przyrodniczego na terenie powiatu rybnickiego przedstawiono w oparciu o aktualizację Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Rybnickiego na lata 2008-2011 (z perspektywą na lata 2012-2015).

Powiat rybnicki położony jest w środkowo-zachodniej części województwa śląskiego na obszarze Płaskowyżu Rybnickiego. W skład powiatu wchodzi 5 gmin:

- gmina miejsko-wiejska Czerwionka-Leszczyny,
- gminy wiejskie (Gaszowice, Jejkowice, Lyski, Świerklany).

Powierzchnia powiatu rybnickiego wynosi 22,5 ha (225 km²), co stanowi 1,8% powierzchni województwa.

Morfologia i budowa geologiczna

Według podziału fizycznogeograficznego (J. Kondracki), powiat rybnicki położony jest w obszarze Płaskowyżu Rybnickiego, między Kotliną Raciborską na zachodzie, Kotliną Ostrawską na południu i Kotliną Oświęcimską na wschodzie, przechodząc bez wyraźnej granicy w Równinę Pszczyńską. Od Północy przylega do Wyżyny Katowickiej. Obejmuje południową część górnośląskiego zagłębia węglowego, w której fundament skał karbońskich pokrywają osady morza mioceńskiego, zawierające złoża soli, gipsu i siarki, na powierzchni zaś zalegają gliny, żwiry i piaski czwartorzędowe. Na południe od Rybnika płaskowyż wznosi się do 324 m (wzniesienie Ramża), górując do 100 m ponad doliną Odry i 70 m ponad doliną Wisły. W latach 1960-1980 wybudowano na terenie Płaskowyżu Rybnickiego 8 kopalń wydobywających węgiel wysokiej jakości, powstały koksownie, brykietownie i duża elektrownia. Powstał drugi po GOP rejon przemysłowy - Rybnicki Okręg Węglowy (ROW).

Geologicznie teren powiatu rybnickiego zalicza się do Górnośląskiego Zagłębia Węglowego. W podłożu występują głównie utwory karbonu, trzeciorzędu i czwartorzędu. Zgodnie z szczegółową mapą geologiczną Polski w skali 1:50 000 w obszarze powiatu wyróżniamy następujące jednostki:

Karbon górny

- Warstwy orzeskie (łupki, piaskowce i węgiel) - występują w okolicach Czerwionki, Jaškowic, Dębieńska.

Trzeciorząd - miocen

- Piaski i ility - reprezentowane jako seria naprzemianległych warstewek piaskowców i ility o grubości od kilku do kilkunastu cm. W stropie tej serii najczęściej spotyka się zwięzłe ility, plastyczne, barwy od niebieskoszarej do pstrej. Są to ility tłuste, bezwapienne z małą domieszką miki, niewarstwowane. Wiek ich określa się na torton górny.

Czwartorzęd - plejstocen

- Piaski i żwiry wodnolodowcowe (dolne) - są najstarszymi osadami plejstoceniowymi na omawianym terenie, w skład których wchodzi najczęściej piaski drobno lub średnioziarniste oraz różnoziarniste z warstewkami żwiru i otoczkami skał północnych i karpaccich. W stropie serii występuje zazwyczaj materiał grubszy, najczęściej silnie gliniasty, z większą ilością żwirów i otoczków - głównie piaskowców glaukonitowych, kwarców i krzemieni. W spągu odsłaniają się piaski drobnoziarniste warstwowane poziomo, miejscami ukośnie. Miąższość utworów piaszczystych osiąga 25 m.

- Gliny zwałowe, są to gliny zwięzłe z gładzami barwy brunatno-zielonkawej do szarej. Wydzielenie to zaznacza prawdopodobnie maksymalny zasięg transgresji lądolodu na tym obszarze. Miąższość tego wydzielenia waha się od kilku do kilkunastu metrów.
- Piaski i żwiry wodnolodowcowe (górne) - wykształcone jako seria piasków drobno i różnoziarnistych z warstwami żwirów z dużą ilością otoczków. Wśród otoczków dominują piaskowce glaukonitowe, kwarcy, granity i krzemienie. Miąższość tej serii wynosi kilka metrów.
- Lessy (lessopodobne) - są to utwory nietypowe, bardzo zbliżone do lessu, w dużym stopniu przeobrażone, z pojedynczymi gładzami przeważnie kwarców. Lokalnie występują w postaci gliny pylastej, silnie zapiaszczone.

Czwartorzęd - holocen

- Osady rzeczne - wykształcone w postaci mad i piasków rzecznych tarasu zalewowego Odry. Mady są zwięzłe, ilaste, brunatno-szare. Poniżej mad występują piaski drobnoziarniste z warstwami żwirów i otoczkami piaskowców.

Klimat

Powiat rybnicki położony jest w obrębie dzielnicy klimatycznej - podkarpackiej. Dzielnica podkarpacka cechuje się średnimi rocznymi opadami od 600 mm do 900 mm. Maksymalne opady występują w czerwcu i lipcu, zaś minimalne - w lutym oraz marcu. W ciągu roku dominują wiatry wiejące z sektora zachodniego (SW, W, NW) stanowiące łącznie 37% oraz wiatry południowe (15%) o średnich prędkościach od 2 do 3 m/s. Liczba dni z przymrozkami na terenie całego powiatu wynosi 100-150, z pokrywą śnieżną 80-100, natomiast długość okresu wegetacyjnego trwa około 200-210 dni. Średnia roczna temperatura waha się od 5,5⁰C do 7,5⁰C. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec, zaś najchłodniejszym styczeń.

Wody powierzchniowe

Powiat rybnicki należy do prawostronnego dorzecza Odry. Głównymi ciekami rzecznyymi terenu powiatu jest Bierawka, Sumina, Ruda, Szotkówka. Największym ciekim powiatu rybnickiego jest rzeka Bierawka, która bierze swój początek w Bujakowie (poza obszarem powiatu rybnickiego) na wysokości 310 m n.p.m., a uchodzi do Odry w jej 82,3 km. Łączna długość rzeki wynosi 55,5 km. W obszarze powiatu rybnickiego przepływa przez gminę Czerwionka-Leszczyń. W swoim dalszym biegu przepływa przez duże obszary leśne pomiędzy Koźlem, Gliwicami, Raciborzem. Częścią sieci hydrograficznej terenu powiatu rybnickiego są również stawy rybne i niewielkie zbiorniki wodne związane z odkształceniami terenów górniczych i powstawaniem niecek wypełnionych wodą. Sztuczne zbiorniki wodne znajdują się w dolinie Bierawki (zbiornik Tama), dopływach rzeki Ruda: w dolinie potoku Radziejowskiego oraz potoku Woszczyckiego (Staw Gichta, Staw Garbocz, Stawy Łańcuchowe). Na terenie powiatu rybnickiego funkcjonuje, w oparciu o przepisy Prawa wodnego, kilka spółek wodnych.

Wody podziemne

Obszar powiatu rybnickiego wchodzi w skład przedkarpackiego regionu hydrogeologicznego, podregionu rybnickiego. Poziomy wodonośne występują głównie w czwartorzędowych piaskach, piaskach pylastych miocenu oraz piaskowcach i mułowcach karbonu górnego. Powiat rybnicki leży w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP). Jest to 345 QDP Rybnik (GZWP w utworach czwartorzędu, obszar 72 km², typ zbiornika - porowy o średniej głębokości ujęć 20-60 m, szacunkowe zasoby dyspozycyjne - 8 tys. m³/dobę). W bezpośrednim sąsiedztwie powiatu, po stronie południowo-wschodniej znajduje się GZWP 346 QDP Pszczyna-Żory (GZWP w utworach czwartorzędu, obszar 180 km², typ zbiornika -porowy o średniej głębokości ujęć 15-40 m, szacunkowe zasoby dyspozycyjne - 31 tys. m³/dobę). Badania jakości wód podziemnych przeprowadzone w 2006 roku przez Państwowy Instytut Geologiczny wykazały, że jakość wód podziemnych zbiorników GZWP w sieci krajowej odpowiadała klasom:

- GZWP 345 QDP - III klasa,
- GZWP 346 QDP - III klasa.

Na terenie gminy Czerwionka-Leszczyny usytuowany jest punkt poboru wód podziemnych dla badań jakości wód w monitoringu krajowym WIOŚ - nr 1705 w sołectwie Bełk. W 2006 roku badania jakości wód podziemnych w punkcie 1705 wskazały jakość ogólną wód podziemnych - III klasy, jakość ze względu na zawartość azotu - I klasy, jakość ze względu na zawartość żelaza - IV klasy.

Lasy

Lasy i grunty leśne powiatu rybnickiego zajmują 32,5% jego powierzchni (2006 r.). Lasy będące własnością Skarbu Państwa zajmują powierzchnię - 6 672,55 ha, lasy nie będące własnością Skarbu Państwa (osób fizycznych, komunalne, spółek) - 719,00 ha.

Potencjalną roślinność stanowią: lasy łąkowe w dolinach rzecznych, lasy wierzbowo-topolowe wzdłuż potoków - olszyna, lasy dębowo-grabowe wilgotne: grądy niskie, lasy dębowo-grabowe oraz bory mieszane dębowo-sosnowe i lasy bukowe-buczyna karpacka. Stopień dominacji siedlisk sztucznych jest zróżnicowany i wynosi on około 5% w okolicach Szczejkowic, około 40% na terenach gminy Lyski i blisko 100 % w rejonie Leszczyn, Świerklan, Gaszowic i Jejkowic. Stan zachowania cennych elementów flory i fauny oraz cennych, naturalnych lub półnaturalnych ekosystemów jest zróżnicowany. Na terenie powiatu znajdują się obszary cenne, charakteryzujące się dużym udziałem rzadkich i ginących gatunków, jak fragmenty dobrze zachowanych grądów (Tilio-Carpinetum) w okolicach Szczejkowic, żyznej buczyny sudeckiej (Dentario enneaphyllidis-Fagetum) koło Książenic i borów bagiennych (Vaccinio uliginosi-Pinetum) i olsów (Ribeso nigri-Alnetum) w różnych częściach powiatu.

Na terenie powiatu występuje Park Krajobrazowy Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich, który obejmuje obszar 49,387 ha (w tym 13, 076 ha w granicach powiatu Rybnickiego). Od północy i południa przylega do niego pięć stref otulinowych o łącznej powierzchni 14,010 ha. Obszar PK „CKKRW” położony jest w obrębie zlewni Rudy, Suminy i Bierawki. Obfitość wód, zwłaszcza powierzchniowych, przyczyniła się do znacznego zróżnicowania warunków siedliskowych, a co za tym idzie do rozwoju wielu cennych gatunków flory i fauny.

Obecnie na terenie powiatu rybnickiego brak jest innych powołanych małoobszarowych form ochrony przyrody, choć istnieją cenne ekosystemy, które warto chronić.

Gleby

Typy gleb występujących na terenie powiatu rybnickiego związane są z budową geologiczną przypowierzchniowych warstw gruntu, warunkami klimatycznymi oraz stosunkami wodnymi. Przeważają gleby średnio urodzajne, głównie bielcowe, gleby bielcowo-brunatne, wytworzone na piaskach gleby mułowcowo - bagienne oraz tzw. gleby początkowego stadium rozwoju.

Gminy należące do powiatu rybnickiego są rozwinięte pod względem rolniczym. Na terenie powiatu zlokalizowanych jest około 3000 gospodarstw rolnych, małych i średnich o powierzchni do 5 ha. Jedyne 3% stanowią gospodarstwa o powierzchni powyżej 10 ha. W gospodarstwach rolnych uprawia się głównie zboża, rośliny przemysłowe, ziemniaki, warzywa, hoduje się głównie trzodę chlewną i drób. Na terenie powiatu rybnickiego rolnicy prowadzą również hodowlę pieczarek i kwiatów pod szkłem.

Zagrożeniem dla środowiska glebowego i powierzchni ziemi jest oddziaływanie górnictwa węgla kamiennego. Obszary gmin Świerklany, Czerwionka-Leszczyny, Gaszowice, Jejkowice i Lyski podlegają przeobrażeniom powierzchni ziemi oraz zmianie stosunków wodnych na skutek prowadzonej na terenach tych gmin eksploatacji węgla kamiennego. Szkody górnicze uwidaczniają się przede wszystkim w postaci osiadań terenów (dochodzących nawet do kilkunastu metrów) oraz zmian stosunków wodnych powodujących wysychanie wody w studniach i lokalne podtopienia gruntów.

W obszarze gminy Świerklany uwidaczniają się skutki działalności KWK Jankowice, KWK Chwałowice, KWK Borynia, KWK Marcel. W obszarze gminy Czerwionka-Leszczyny - byłej

KWK Dębieńsko. W obszarach gmin Gaszowice i Jejkowice, Lyski -KWK „Rydułtowy”. Na większości obszarów górniczych (poza Gminą Jejkowice) skutki wpływu eksploatacji ujawniają się występowaniem III kategorii szkód górniczych, powodujących liczne ujemne skutki w środowisku polegające na przekształceniu jego pierwotnego stanu, uszkodzeniach obiektów budowlanych i innych negatywnych oddziaływaniach.

Nie bez znaczenia dla jakości gleb są również hałdy odpadów pogórnich, które powodują zanieczyszczenia wód podziemnych i gleby związkami chemicznymi, związkami radioaktywnymi i metalami ciężkimi.

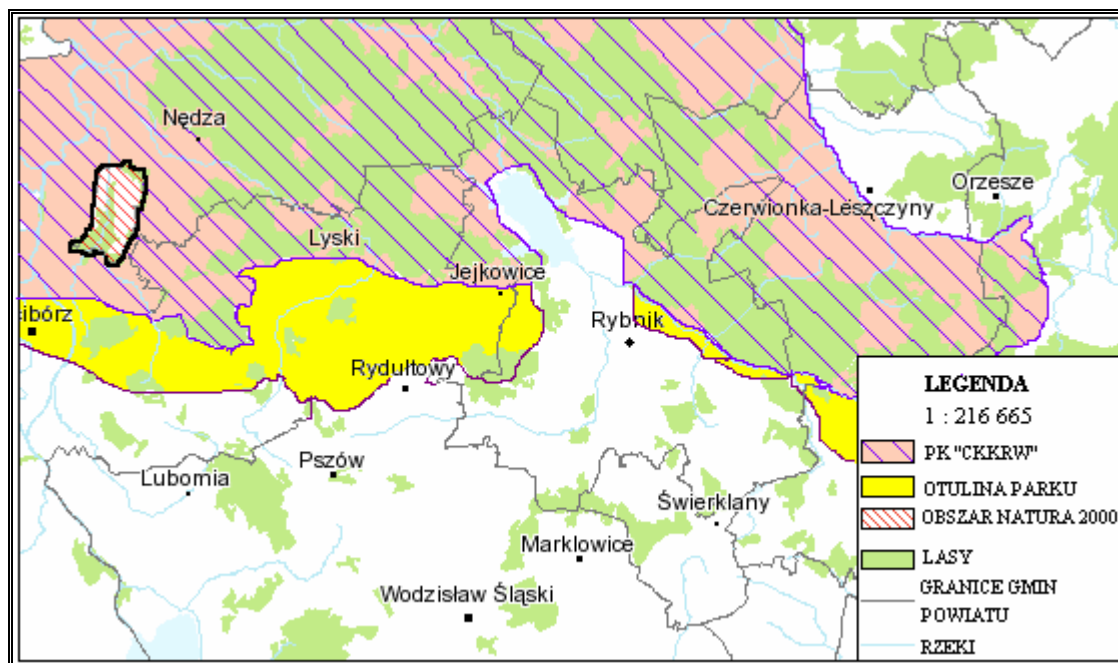
Obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody

Znaczna część powiatu rybnickiego leży na terenie Parku Krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich”, który powstał na mocy Rozporządzenia Wojewody Katowickiego z dnia 23 listopada 1993 r. i obejmuje obszar 49.387 ha. Od północy i południa przylega do niego pięć stref otulinowych o łącznej powierzchni 14.010 ha. Obszar PK „CKKRW” położony jest w obrębie zlewni Rudy, Suminy i Bierawki. Tylko niewielka, zachodnia jego część należy do przyrzecza Odry. Obfitość wód, zwłaszcza powierzchniowych, przyczyniła się do znacznego różnicowania warunków siedliskowych, a co za tym idzie do rozwoju wielu cennych gatunków flory i fauny.

Szata roślinna ukształtowała się tu w holocenie, po ustąpieniu ostatniego zlodowacenia plejstoceniowego. Tworzyły ją prawie wyłącznie zespoły leśne. Do dzisiaj ekosystem leśny przetrwał głównie na terenach nieatrakcyjnych dla rolnictwa z powodu nieurodzajnych, piaszczystych gleb (rozległy kompleks lasów rudzkich w północnej i środkowej części parku) oraz w miejscach trudnodostępnych ze względu na zabagnienie lub niekorzystną rzeźbę terenu (jary, stoki). Najnowsze prace florystyczne potwierdziły występowanie 49 gatunków roślin naczyniowych objętych ochroną gatunkową. Natomiast 29 innych gatunków chronionych wyginęło tu na stanowiskach naturalnych w ciągu ostatnich stu lat. Florę parku wzbogacają gatunki przybyłe w sposób naturalny z różnych krain geograficznych, między innymi: z Niziny Węgierskiej przez Bramę Morawską, z Karpat i z Sudetów.

Na obszarze Parku Krajobrazowego odnotowano 14 gatunków płazów, 6 gatunków gadów, 236 gatunków ptaków oraz 50 gatunków ssaków. Spośród kręgowców uznawanych za zagrożone w skali kraju, zakwalifikowanych do “Polskiej czerwonej księgi zwierząt”, w granicach parku przystępują do rozrodu: traszka grzebieniasta, bąk, bączek, hełmiatka, bielik, zielonka, podróżniczek i przedstawiciel nietoperzy - borowiaczek, a przypuszczalnie także gniewosz plamisty, rożeniec, kania czarna, koszatka i popielica. Park Krajobrazowy “Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich” chroni przestrzeń głównego w południowej Polsce korytarza ekologicznego przebiegającego równoleżnikowo. Łączy on doliny górnej Wisły i Odry oraz strefy podgórskie Karpat i Sudetów. Tworzą go zwarte kompleksy lasów rudzkich i pszczyńskich.

Na terenie powiatu rybnickiego nie występują obszary objęte programem Natura 2000. Najbliższy teren Natura 2000 znajduje się na zachód od powiatu pomiędzy miejscowościami Racibórz i Nędza (rys.1.). Jest to kompleks leśno-stawowy “Łęczczok”, będący obecnie jedynym rezerwatem położonym w granicach PK „CKKRW”. Ochronę prawną “Łęczczoka” przez uznanie za rezerwat przyrody wprowadzono w 1957 roku w celu zachowania wielogatunkowego lasu łągowego, alei zabytkowych drzew, starorzeczy rzeki Odry ze stanowiskiem kotewki orzecha wodnego oraz miejsc łągowych awifauny. Rezerwat przyrody “Łęczczok” zajmuje około 400 ha, w tym 134 ha powierzchni leśnej i 247 ha stawów.

Rysunek 1. Obszary chronione na terenie powiatu rybnickiego oraz lokalizacja najbliższego obszaru Natura 2000.

6. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Na podstawie analizy stanu aktualnego gospodarki odpadami komunalnymi w powiecie rybnickim zidentyfikowano następujące problemy związane z gospodarką odpadami komunalnymi:

- system odbioru zmieszanych odpadów komunalnych nie obejmuje całej społeczności powiatu,
- w powiecie nie w pełni prowadzona jest ewidencja umów właścicieli nieruchomości z firmami uprawnionymi do odbioru zmieszanych odpadów komunalnych,
- słaba efektywność selektywnej zbiórki odpadów o charakterze surowców wtórnych oraz odpadów ulegających biodegradacji,
- w powiecie prowadzi się zbiórkę odpadów niebezpiecznych wytwarzanych w gospodarstwach domowych, w sposób incydentalny, jedynie w gminie Świerklany utworzono Gminny Punkt Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych,
- w powiecie okresowo powstają „dzikie składowiska” odpadów, co jest wynikiem niskiej świadomości ekologicznej mieszkańców oraz wzrostu cen za odbiór odpadów,
- prawie cała masa zbieranych odpadów komunalnych zmieszanych kierowana jest na składowiska.

Z przedstawionej analizy problemów w gospodarce odpadami komunalnymi wynika, że wymaga ona znaczącej poprawy zarówno w zakresie organizacji jak i podnoszenia świadomości ekologicznej mieszkańców.

W zakresie gospodarki odpadami z sektora gospodarczego można stwierdzić, że jej realizacja w dużych zakładach przemysłowych, decydujących o masie wytwarzanych odpadów jest generalnie prawidłowa. Uwagi wymaga stan gospodarki odpadami w małych i średnich zakładach, szczególnie w zakresie odpadów niebezpiecznych, prowadzonej w sposób odpłatny, aby nie przenikały one do odpadów komunalnych.

W powiecie rybnickim występuje wiele cennych zasobów przyrodniczych oraz walorów krajobrazowych wchodzących w skład Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje

Krajobrazowe Rud Wielkich. Park obejmuje bardzo dużą część powierzchni powiatu. Stanowi teren występowania 49 gatunków roślin, objętych ochroną gatunkową oraz bogatej fauny, 14 gatunków płazów, 6 gatunków gadów, 236 gatunków ptaków oraz 50 gatunków ssaków. Park Krajobrazowy „CKKRW” chroni przestrzeń głównego w południowej Polsce korytarza ekologicznego przebiegającego równoleżnikowo, łączącego dolinę górnej Wisły i Odry oraz strefy podgórskiej Karpat i Sudetów.

Na terenie powiatu nie występują tereny chronione programem Natura 2000. Najbliższym położonym w okolicach Raciborza jest kompleks leśno-stawowy „Łęczczok” uznany w 1957 roku za rezerwat przyrody.

Wymienione wyżej walory powiatu powodują, że stanowi on istotną bazę turystyczno-rekreacyjną Śląska. Dlatego też obszar powiatu rybnickiego ze względów ochrony przyrody wymaga szczególnej uwagi. Wszystkie działania proponowane w projektowanym PGO dla powiatu rybnickiego służą jednoznacznie ochronie środowiska naturalnego i wymagają konsekwentnej realizacji.

7. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Cele planu gospodarki odpadami zostały sformułowane w oparciu o zapisy aktów prawnych Unii Europejskiej głównie dyrektyw. Dyrektywy dotyczące gospodarki odpadami zostały przedstawione w punkcie 3. niniejszego opracowania. Cele wynikające z dyrektyw UE zostały uwzględnione w projekcie Polityki Ekologicznej Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016. Zarówno cele średniookresowe do roku 2016 jak i kierunki działań na lata 2009-2012 pozwalające je osiągnąć przedstawiono w punkcie 3. Cele te zostały uwzględnione w planach krajowym i wojewódzkim gospodarki odpadami.

Na podstawie celów określonych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym zostały określone cele krótko- i długookresowe dotyczące odpadów komunalnych, w tym:

- odpadów ulegających biodegradacji,
- odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych,
- odpadów zbieranych selektywnie,
- odpadów wielkogabarytowych,
- odpadów opakowaniowych,

opisane szczegółowo w punkcie 2. opracowania.

Podobnie na podstawie w/w dokumentów określono cele gospodarki odpadami wytwarzanymi w sektorze gospodarczym:

- odpady inne niż niebezpieczne,
 - minimalizowanie ilości wytwarzanych odpadów,
 - odzysk odpadów nagromadzonych na hałdach przykopalnianych,
 - unieszkodliwianie odpadów, których nie udało się odzyskać,
- odpady niebezpieczne,
 - intensyfikacja selektywnej zbiórki odpadów: medycznych i weterynaryjnych, olejów odpadowych, zużytych baterii i akumulatorów,
 - całkowite wyeliminowanie PCB ze środowiska przez kontrolne zbieranie PCB oraz dekontaminację urządzeń zawierających PCB do 30 czerwca 2010r.,
 - prawidłowy demontaż wszystkich pojazdów wycofanych z użytkowania,
 - rozwijanie selektywnego zbierania i odzysku użytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
 - sukcesywne usuwanie i unieszkodliwianie do 2032 r. wyrobów zawierających azbest
 - likwidacja do 2010 roku mogilnika o ile planowane badania potwierdzą fakt jego istnienia,

- ograniczenie ilości składowanych osadów ściekowych i wdrożenie termicznego przekształcania tych odpadów,
- budowa punktów zbiórki odpadów niebezpiecznych od mieszkańców oraz małych i średnic firm.

W PGO dla powiatu rybnickiego postuluje się również rozbudowę selektywnej zbiórki i odzysku zużytych opon oraz odpadów z budowy, remontów, i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej. Cele te zostały przedstawione szczegółowo w punkcie 2.

8. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko.

Powiatowy Plan Gospodarki Odpadami dla powiatu rybnickiego został z założenia opracowany w celu realizacji w sposób kompleksowy racjonalnej gospodarki odpadami komunalnymi (w tym niebezpiecznymi, powstającymi w gospodarstwach domowych) oraz odpadami sektora gospodarczego.

Wszystkie proponowane w projektowanym dokumencie działania mają charakter proekologiczny, czyli powinny oddziaływać pozytywnie na poszczególne elementy środowiska.

Aby uzyskać ten pozytywny wpływ na środowisko wszelkie procesy gospodarki odpadami: zbieranie, sortowanie, odzysk i unieszkodliwianie powinny być prowadzone w prawidłowo zlokalizowanych i funkcjonujących instalacjach. Aby poprawić ekonomikę procesów gospodarki odpadami powinna być ona prowadzona w dużej skali, co zapewniłoby regionalne podejście do problemu. Mimo takich założeń w planie krajowym i wojewódzkim nie obserwuje się działań regionalnych w całym kraju, w tym także w powiecie rybnickim.

Ochronie środowiska służyć będzie prowadzenie selektywnej zbiórki różnych grup odpadów (np. o charakterze surowców wtórnych, opakowaniowych, biodegradowalnych, niebezpiecznych). Selektywna zbiórka umożliwia, bowiem przekazanie tych odpadów do zakładów odzysku i unieszkodliwiania oraz ogranicza ilość odpadów kierowanych na składowiska. Aby osiągnąć zakładane planem efekty selektywnej zbiórki niezbędne jest podnoszenie świadomości ekologicznej społeczności oraz objęcie systemem zbiórki 100% mieszkańców gminy. Powinno to zapobiegać powstawaniu „dzikich wysypisk” odpadów, które w sposób szczególny oddziałują negatywnie na środowisko.

Poniżej w tabeli 2 przedstawiono ocenę wpływu na poszczególne elementy środowiska działań proponowanych w projekcie PGO dla powiatu rybnickiego na lata 2009-2012 stosując następujące wskaźniki oceny:

- + oddziaływanie dodatnie;
- (+) oddziaływanie dodatnie warunkowe lub b. słabe;
- 0 brak oddziaływania;
- oddziaływanie negatywne;
- (-) oddziaływanie negatywne warunkowe lub b. słabe.

Tabela 2. Skutki środowiskowe oddziaływania przedsięwzięć określonych w PGO dla powiatu rybnickiego na poszczególne elementy środowiska.

<i>Nr</i>	<i>Nazwa przedsięwzięcia</i>	<i>różnorodność biologiczna</i>	<i>ludzie</i>	<i>zwierzęta</i>	<i>rośliny</i>	<i>woda</i>	<i>powietrze</i>	<i>powierzchnia ziemi</i>	<i>krajobraz</i>	<i>klimat</i>	<i>zasoby naturalne</i>	<i>zabytki</i>	<i>dobra materialne</i>
1.	Sprawozdanie z realizacji Planu Gospodarki Odpadami	0	+	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	0	0	0
2.	Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami	(+)	+	(+)	(+)	+	+	+	+	+	+	0	0
3.	Objęcie umowami na odbieranie odpadów wszystkich mieszkańców województwa.	0	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0
4.	Współdziałanie na rzecz tworzenia struktur ponadgminnych dla realizacji regionów gospodarki odpadami komunalnymi	0	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0
5.	Rozbudowa i obsługa systemów zbierania odpadów komunalnych w tym: – odpadów wielkogabarytowych – odpadów niebezpiecznych – odpadów przydatnych do recyklingu w tym odpadów opakowaniowych	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0
6.	Tworzenie gminnych punktów selektywnego zbierania odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych (GPZON)	0	+	+	+	+	+	+	0	(+)	0	0	0
7.	Propagowanie przydomowego kompostowania odpadów na terenach wiejskich i miejskich z zabudową jednorodzinną	(+)	+	+	+	(+)	(-)	0	0	(-)	0	0	0
8.	Prowadzenie w sposób ciągły kampanii informacyjnych dotyczących (systemów selektywnego zbierania odpadów; odzysku i unieszkodliwiania odpadów; recyklingu organicznego odpadów we własnym zakresie (kompostownie przydomowe) oraz realizacja programów edukacji ekologicznej)	(+)	+	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	0	(+)
9.	Bieżąca likwidacja „dzikich wysypisk”	(+)	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0	(+)
10.	Monitoring składowiska odpadów	(+)	+	+	+	(+)	(-)	0	0	(-)	0	0	0
11.	Przeprowadzenie pełnej inwentaryzacji budynków i urządzeń zawierających azbest wraz z opracowaniem Programu usuwania	0	+	+	(+)	0	+	(-)	0	0	0	0	+

	materiałów zawierających azbest (ze wsparciem z budżetu państwa)												
12.	Realizacja „Programu usuwania materiałów zawierających azbest”: 1) demontaż materiałów zawierających azbest z budynków 2) wywóz i unieszkodliwienie odpadów azbestu	0	+	+	(+)	0	+	(-)	0	0	0	0	+
13.	Monitoring prawidłowego postępowania z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest	0	+	+	(+)	0	+	(-)	0	0	0	0	0
14.	Budowa sortowni odpadów komunalnych zmieszanych na Gminnym Składowisku Odpadów komunalnych w Jankowicach	(-)	+	+	(+)	0	+	(-)	(-)	(+)	+	0	0
15.	Budowa linii demontażu odpadów wielkogabarytowych na Gminnym Składowisku Odpadów komunalnych w Jankowicach	(-)	+	+	(+)	0	+	(-)	(-)	(+)	+	0	0
16.	Instalacja linii do belowania odpadów zbieranych selektywnie na terenie bazy GZGK w Świerkianach wraz z zakupem belownicy do folii i butelek PET	0	+	+	+	+	+	+	0	0	+	0	0
17.	Zakup kompaktora	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0
18.	Kontrola wydanych pozwoleń i zezwoleń w zakresie gospodarki odpadami	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0
19.	Prowadzenie kampanii edukacyjno – informacyjnej w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami dla małych i średnich firm	(+)	+	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	0	(+)
20.	Kontrola podmiotów gospodarczych funkcjonujących na terenie powiatu pod kątem wytwarzania odpadów oraz sposobu gospodarowania nimi	+	+	+	+	+	+	+	0	0	+	0	0
21.	Wspieranie wdrażania nowych technologii ograniczających ilości wytwarzanych odpadów	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0

9. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie i kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego planu

Przeprowadzona analiza aktualnego stanu gospodarki odpadami w powiecie rybnickim pozwala stwierdzić, że w aspekcie oddziaływania na środowisko nie jest on w pełni zadowalający.

Szczególne braki obserwuje się w następujących działaniach:

- zbyt niski poziom selektywnej zbiórki surowców wtórnych,
- brak selektywnej zbiórki odpadów biodegradowalnych,
- brak punktów zbiórki odpadów niebezpiecznych,
- niski poziom świadomości ekologicznej mieszkańców skutkujący powstawaniem „dzikich wysypisk”,
- zbyt niski poziom odzysku odpadów komunalnych.

Wymienione braki powodują, że odpady albo bezpośrednio przechodzą do środowiska oddziałując negatywnie na poszczególne jego komponenty lub na składowiska tracąc bezpowrotnie swoje wartości surowcowe, powodując zbyt szybkie wykorzystanie pojemności składowisk oraz zaburzając przebieg procesów chemicznych na składowisku.

Zaproponowane w projekcie PGO rozwiązania powinny służyć znaczącej poprawie gospodarki odpadami w powiecie rybnickim.

Niezbędne jest podjęcie intensywnej akcji edukacyjnej społeczeństwa, której zasadniczym celem będzie jego świadoma aktywność w porządkowaniu systemu gospodarowania odpadami. Społeczeństwo musi być świadome korzyści płynących z selektywnej zbiórki surowców wtórnych, konieczności prawidłowego usuwania zużytych urządzeń elektrycznych i elektronicznych, zużytych pojazdów, wyrobów zawierających azbest, zużytych baterii i akumulatorów, itd.

Niezbędne jest egzekwowanie od sprzedawców sprzętu elektrycznego i elektronicznego: informacji o możliwości zwrotu sprzętu zużytego oraz obowiązku organizacji pojemników na zużyte baterie i akumulatory przenośne.

Aby umożliwić społeczności lokalnej realizację selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych niezbędne jest tworzenie gminnych punktów zbiórki odpadów niebezpiecznych bądź organizowanie cyklicznej akcji zbiórki obwoznej, odpowiednio rozpropagowanej i nagłośnionej.

Pozytywnym działaniem gmin powiatu rybnickiego w zakresie usuwania odpadów zawierających azbest, do których należą w głównej mierze pokrycia dachowe, jest stosowanie dopłat do transportu odpadów do miejsca ich składowania.

Równie pozytywnie należy ocenić działania gminy Lyski, na terenie której zgodnie z niepotwierdzoną informacją jest zlokalizowany mogilnik z przeterminowanymi środkami ochrony roślin. Gmina sfinansuje prowadzenie badań skażenia gleby i identyfikacji, czy mogilnik rzeczywiście funkcjonował a następnie ewentualną akcję jego usunięcia.

10. Rozwiązania alternatywne do rozważań zawartych w projekcie planu z uzasadnieniem ich wyboru oraz metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru, w tym także wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy

Projekt Programu Gospodarki Odpadami dla powiatu rybnickiego spełnia warunki kompleksowego rozwiązania problemu gospodarowania odpadami komunalnymi i odpadami z sektora gospodarczego. Obejmuje on wszystkie rodzaje odpadów, w tym odpady niebezpieczne, które nawet w niewielkich ilościach są szczególnie uciążliwe dla środowiska.

W analizowanym dokumencie uwzględnia się alternatywne rozwiązania w zakresie zbiórki odpadów komunalnych:

- odpady zmieszane, które muszą być poddane obróbce ręczno-mechanicznej w celu wydzielenia surowców wtórnych a następnie kompostowaniu,

- odpady selektywnie zbierane.

Selektywna zbiórka może również być prowadzona różnymi metodami:

- bezpośrednio w gospodarstwach domowych, głównie w systemie workowym w zabudowie jednorodzinnej,
- z zastosowaniem pojemników w „systemie gniazdowym” dla zabudowy wielorodzinnej (centra zbiórki).

Zbiórka odpadów biodegradowalnych jest planowana również w systemie wariantowym. Ze względu na wysoki procent występowania w powiecie zabudowy jednorodzinnej proponuje się zachęcanie mieszkańców do instalowania przydomowych kompostowników. W zabudowie wielorodzinnej odpady biodegradowalne powinny być zbierane selektywnie do oddzielonych pojemników. Ze względu na duże trudności w prowadzeniu tej aktywności społeczeństwa niezbędne jest prowadzenie systematycznych działań edukacyjnych, ukazujących konieczność ich prowadzenia i wynikające z nich korzyści dla społeczeństwa i środowiska, jako całości.

Poza zbiórką odpadów alternatywnie mogą być rozwiązywane metody ich odzysku i unieszkodliwiania. Dwie najważniejsze grupy metod to:

- metody biologiczne, do których należą kompostowanie i fermentacja,
- metody termiczne.

Aktualnie w kraju brak instalacji do termicznego przekształcania odpadów komunalnych. Poza aspektem ekologicznym metody te budzą niezwykle silny sprzeciw społeczny. Mimo, że w planach nadrzędnych do powiatowego metody termiczne są przedstawiane, jako optymalne, nie wydaje się prawdopodobne ich wprowadzenie w najbliższej przyszłości.

Równocześnie podkreślić należy, że absolutnie niezbędne jest zmniejszenie ilości odpadów deponowanych w środowisku. Powoduje to szybkie wyczerpywanie się pojemności składowisk i mimo zabezpieczeń stanowi to opcję najbardziej nieprzyjazną dla środowiska.

Wariantowo można podejść również do generalnego rozwiązywania problemu gospodarki odpadami. Zalecane jest podejście w skali regionalnej. Jednakże w praktyce gospodarczej gminy niechętnie współdziałają. Nie są tworzone związki gmin. Należy przeciwdziałać tym zjawiskom, uświadamiając władzom gminnym, że jedynie dla działań regionalnych, rozwiązujących problemy gospodarki odpadami dla dużej ilości mieszkańców możliwe jest pozyskanie znaczących środków finansowych z funduszy unijnych.

11. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy lub informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

Prognoza oddziaływania na środowisko jest jednym z podstawowych dokumentów przygotowywanych w ramach procedury postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji projektu „Planu Gospodarki Odpadami dla powiatu rybnickiego na lata 2009-2012”. Zakres prognozy został określony w oparciu o obowiązujące przepisy prawa – w szczególności art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 03.10.2008 r., o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227).

Prognozę sporządzono przy zastosowaniu metod opisowych, analiz jakościowych opartych na danych dostępnych z Państwowego Monitoringu Środowiska oraz identyfikacji i wartościowaniu skutków przewidywanych zmian w środowisku.

Analizie poddano aktualny i prognozowany stan gospodarki odpadami na terenie powiatu rybnickiego oraz proponowane kierunki działań zmierzających do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi. Wnioski z tej analizy odniesiono do stanu środowiska w powiecie rybnickim i przeanalizowano możliwe skutki realizacji planu. W prognozie oceny przeanalizowano uwzględnienie w projekcie planu strategicznych kierunków działań usprawniających gospodarkę odpadami, przyjętych w innych dokumentach opracowanych na

szczeblu krajowym i wojewódzkim (np. Polityka ekologiczna państwa, KPGO 2010, aktualizacja PGO dla województwa śląskiego).

12. Metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego PGO oraz częstotliwość jej przeprowadzenia

Realizacja postanowień przewidywanych w Planie gospodarki odpadami wymaga monitorowania oraz szybkiej realizacji w przypadku pojawienia się rozbieżności pomiędzy planowanymi rezultatami a stanem rzeczywistym.

Cele gospodarki odpadami komunalnymi mają zwykle charakter ilościowy, zakładają określone terminy osiągania kolejnych poziomów odzysku, w tym recyklingu oraz unieszkodliwiania odpadów. Określone w sposób ilościowy cele mogą w stosunkowo łatwy sposób podlegać monitoringowi ich realizacji. Podstawą właściwego systemu oceny realizacji Planu jest dobry system sprawozdawczości.

W projekcie planu zaproponowano wskaźniki monitoringu, które powinny umożliwić jednoznaczną ocenę i weryfikację stanu gospodarki odpadami w powiecie. Wskaźniki jakościowe umożliwiają dokonanie ogólnej charakterystyki systemu, natomiast wskaźniki ilościowe pokażą w sposób szczegółowy wydajność i skuteczność systemu gospodarki odpadami.

Zgodnie z Ustawą o odpadach plany gospodarki odpadami powinny być aktualizowane nie rzadziej niż raz na 4 lata, natomiast co 2 lata powinny być opracowywane sprawozdania z realizacji planu.

Monitorowanie systemu gospodarki odpadami ułatwia podejmowanie decyzji oraz wprowadzanie działań korygujących, ukierunkowanych na właściwe zarządzanie i działanie systemu gospodarki odpadami.

13. Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Problemy transgranicznego oddziaływania na środowisko mogą mieć miejsce w terenach przygranicznych np. na drodze przechodzenia zanieczyszczeń wód powierzchniowych powodowanych odpadami lub oddziaływanie na atmosferę ze strony składowisk odpadów. Ze względu na lokalizację powiatu rybnickiego oraz na procedury gospodarki odpadami, zalecane w projektowanym Planie gospodarki odpadami, oddziaływanie transgraniczne nie jest przewidywane.

14. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko projektu „Planu Gospodarki Odpadami dla powiatu rybnickiego na lata 2009-2012” została przeprowadzona w celu określenia zagrożeń dla środowiska założonych w nim celów i zadań.

Prognozę opracowano zgodnie z Ustawą z dnia 3 października 2008 r., o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227).

W prognozie dokonano analizy zakresu, zawartości, celów i zadań przedstawionych w projekcie planu i stwierdzono, że są one zgodne z krajowymi i międzynarodowymi dokumentami, związanymi z gospodarką odpadami.

W projekcie planu przeanalizowano przede wszystkim:

- aktualny stan gospodarki odpadami,
- prognozowane zmiany gospodarki odpadami,
- istniejące problemy w zakresie gospodarki odpadami,

w podziale na odpady komunalne i odpady z sektora gospodarczego.

Na podstawie analizy stanu i identyfikacji problemów zaproponowano cele i działania zmierzające do poprawy stanu gospodarki odpadami oraz określono metody oceny skutków dla środowisk ich realizacji.

Projekt Planu Gospodarki Odpadami dla powiatu rybnickiego został z założenia opracowany w celu realizacji w sposób kompleksowy racjonalnej gospodarki odpadami komunalnymi i przemysłowymi, w tym niebezpiecznymi. W planie zawarto również propozycje działań związanych z usuwaniem:

- materiałów zawierających azbest, występujących głównie w postaci pokryć dachowych,
- zużytych urządzeń elektrycznych i elektronicznych,
- pojazdów wycofanych z eksploatacji,
- odpadów medycznych i weterynaryjnych,
- odpadów zawierających PCB,
- zużytych baterii i akumulatorów, itd.

Wszystkie proponowane w projektowanym dokumencie działania mają charakter proekologiczny, czyli powinny oddziaływać pozytywnie na poszczególne elementy środowiska. Większość planowanych w PGO dla powiatu rybnickiego działań ma charakter organizacyjno-kontrolny i będzie służyć poprawie efektywności gospodarki odpadami, a tym samym zmniejszeniu negatywnego oddziaływania odpadów na środowisko. Zadania inwestycyjne w zakresie instalacji takich jak: tworzenie gminnych punktów zbierania odpadów niebezpiecznych, budowa sortowni i linii demontażu odpadów wielkogabarytowych na składowisku w Jankowicach, będzie służyć środowisku pod warunkiem prawidłowego ich zaprojektowania oraz zastosowania wszelkich możliwych zabezpieczeń.

Ze względu na znaczną odległość obszarów Natura 2000 od powiatu rybnickiego nie przewiduje się oddziaływania przedsięwzięć proponowanych w projektowanym dokumencie na te obszary. Nie przewiduje się również transgranicznego oddziaływania działań proponowanych w dokumencie.

15. Wykorzystane materiały

1. Projekt Planu Gospodarki Odpadami dla powiatu rybnickiego na lata 2009 -2012.
2. Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami dla województwa śląskiego.
3. Krajowy Plan Gospodarki Odpadami KPGO 2010. M.P. z dnia 29 grudnia 2006 r.
4. Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016.